

Vizită de studiu în Polonia a specialiștilor administrației locale și ONG-urilor din Moldova

Specialiștii administrației locale și ai ONG-urilor din Republica Moldova au avut ocazia să participe, în săptămâna 3-7 februarie 2014, la o vizită de studiu în Polonia, organizată de Business Consulting Institute în parteneriat cu Fundația PAUCI. Vizita este parte a proiectului *“Promovarea Planificării și Implementării Participative ca mecanism eficient de abilitare a comunității și dezvoltare locală durabilă”*.

Proiectul de față este susținut financiar de Uniunea Europeană și vine să consolideze capacitatea de cooperare a autorităților publice locale cu societatea civilă, pentru participarea acestora la dezvoltarea locală și dezvoltarea durabilă a comunităților. Proiectul aplică un concept nou în Republica Moldova, de *planificare și implementare participativă*.

Participanții la vizita de studiu au avut prilejul să învețe din experiența poloneză de *planificare și implementare participativă*.

După 1989, Polonia s-a bucurat de reforme profunde, reforma de descentralizare fiind printre primele realizate. Polonia a devenit stat membru al NATO în 1999, iar în anul 2004 a aderat la Uniunea Europeană.

Programe și proiecte pentru cooperare și participare socială

Programul de dezvoltare rurală, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene, susține creșterea nivelului de viață în mediul rural. Acesta sprijină crearea grupurilor de acțiune locală și implementarea strategiilor de dezvoltare.

Programul acoperă peste 90% din teritoriul țării. În etapa anterioară a acestuia, 2007-2013, Polonia a beneficiat de fonduri în mărime de 787,5 milioane Euro.

Actorii săi principali sunt liderii locali, care stabilesc relații de colaborare culturală, economică și teritorială. Cetățenii au un rol esențial în proiectele realizate, fiind implicați în procesele decizionale.

Experiența multor țări arată că participarea cetățenilor la adoptarea deciziilor publice este o condiție a calității actului de guvernare. *Centrul pentru susținerea activităților locale*

Proiect finanțat de:

Uniunea
Europeană

Proiect realizat de:

Business
Consulting
Institute

în parteneriat cu

Primăria
orașului
Orhei

Primăria
orașului
Telenești

(Varșovia) colaborează cu instituțiile administrației publice locale și contribuie la îmbunătățirea activității lor. Unul din proiectele Centrului, *“Să decidem împreună”*, susține implicarea comunităților locale în procesele decizionale. Proiectul are ca beneficiari 60 de comune (*gmine*) și județe (*powiate*), care au format în cadrul acestuia 8 subregiuni.

Grație proiectului, comunitățile și cetățenii pot să înțeleagă adevăratul impact al activității autorităților locale și schimbările care au loc, iar administrațiile pot să identifice mai bine problemele care există și să definească strategii acceptabile.

Comunele poloneze, modele de dezvoltare locală

80% din investițiile gminei **Wyszogrod** provin din fondurile alocate de Uniunea Europeană. Gmina oferă un nivel de viață înalt și acces la servicii de educație, sănătate ș.a. Punctele sale forte sunt turismul și agricultura, aceasta având 40.000 de locuri de muncă în sectorul agricol.

Gmina este participant în cadrul programului *“Să decidem împreună”*.

Lubicz este cea mai mare comună din *powiat*-ul Torun. Grupul său de acțiune locală (format cu sprijinul UE) are un buget anual de 1 milion de zloți (239.187 Euro) și susține cooperarea dintre localitățile comunei, realizarea unor proiecte comune, dezvoltarea infrastructurii, promovarea patrimoniului cultural ș.a.

Sopotul este cea mai bogată gmină și cea mai importantă stațiune poloneză.

Este prima localitate poloneză care a implementat bugetul participativ. Termenul desemnează un model de implicare civică în cadrul căruia cetățenii decid ce se întâmplă cu o parte din bugetul local și pot să definească proiectele publice.

Bugetul participativ actual al gminei Sopot este de 4 milioane de zloți (956.748 Euro).

Grupurile de acțiune locală: cooperare pentru dezvoltare

În cadrul vizitei de studiu, participanții au fost invitați, de asemenea, la *Asociația pentru Dezvoltarea Comunităților Centru*, la Kutno, *Asociația pentru inițiative ecologice*, în Kwidzyn, *Inițiativa civică “Nu zgârie-norilor”*, în orașul Gdansk.

Activitatea asociațiilor, care au statut de persoană juridică, se bazează pe trei principii: *voluntariatul, egalitatea, parteneriatul*. Acestea știu că „*unirea face puterea*” și că șansa de a obține finanțare europeană crește direct proporțional cu mărimea asociațiilor, cu numărul locuitorilor care vor beneficia de proiecte.

Activitatea grupurilor de acțiune locală este susținută de autonomiile locale și de Uniunea Europeană.

Concluziile vizitei de studiu

Participanții la vizita de studiu au luat cunoștință de proiectele realizate în mediul rural și susținerea importantă pe care o acordă Uniunea Europeană; grupurile de acțiune locală și rolul pe care îl au dezvoltarea locală; aspecte de gestiune a mediului și a deșeurilor, în cadrul unui sistem bine pus la punct și legiferat; bugetul participativ; implicarea cetățenilor în procesele de decizie ș.a. Aspectele discutate au ilustrat conceptul de *planificare și implementare participativă*, care a constituit tema principală a discuțiilor.

Vizita a oferit modele veritabile de dezvoltare locală și lecții valoroase pentru specialiștii basarabeni. Aceștia au fost invitați să colaboreze cu partea poloneză și și-au exprimat dorința de a lansa proiecte comune în viitorul apropiat.